

Minnesanteckningar

Hälso- och sjukvårdsforum den 27 april 2023

Plats, tid: CCC Karlstad, klockan 13.00-16.00

Välkommen till sakområdesforum

Hälso- och sjukvårdsforumets presidium, Daniel Schützer, Region Värmland och Henrik Samuelsson, Arvika kommun

Deltagarna hälsas välkommen till dagens Hälsa- och sjukvårdsforum. Inledningsvis presenteras dagens agenda översiktligt. God och nära vård samt psykiatri är fokusområden för följande möte.

Hur arbetar vi med god och nära vård, hälsa och omsorg i länet?

Kristin Törnqvist, ledningsstrateg område samverkan, Linnea Grankvist, utvecklingsledare Nya Perspektiv, Region Värmland

Inledningsvis presenteras en ljudfil från gammal och frisk, som beskriver hur det idag kräver tålamod att vara sjuk, gammal och sängliggande. Hur det förutsätter att man som vårdtagare på egen hand har kontakt med sina olika instanser, både inom kommunen såväl som i regionen. Något som kräver både tid och kunskap, men också tenderar till att anhöriga blir vårdbehövande.

Omställningen till god och nära vård, hälsa och omsorg är en nödvändig utveckling. Nära vård är en nationell omställning och förhållningssätt som berör hela välfärden. Det handlar om att flytta vård, hälsa och omsorg närmare invånarna. Omställningen innebär en förflyttning till ett mer samordnat arbete med vård och stöd, en mer personcentrerad vård och ett mer hälsofrämjande sätt att arbeta. Omställningen är viktig för att möta invånarnas behov av vård och omsorg i rätt tid och på rätt nivå. Primärt till följd av att vi lever allt längre och mår bättre, vilket medför en förändrad befolkningsutveckling. Vi blir allt äldre i jämförelse med personer i arbetsför ålder. Allt färre ska ta hand om allt fler. Resurserna är begränsade, vad gäller ekonomi och personal, vilket gör att vi måste hitta nya sätt att arbeta på för att räcka till.

Värmland står inför utmaningar. En av utmaningarna är att personer i arbetsför ålder (20-64 år) inte väntas öka i samma utsträckning som åldersgruppen yngre (0-19 år) respektive äldre (65+ år). Ytterligare utmaningar är psykisk ohälsa, fallolyckor och ökning av övervikt och fetma i tidig ålder. Enligt prognosscenariot kommer antalet patienter med diabetes öka drastiskt.

Tillsammans pågår ett länsgemensamt arbete för främja omställningen och för framtidens Värmland. Bland annat genom målbild och färdplan, processer med nätverk för socialchefer och hälso- och sjukvårdsledning, utbildningar och utvecklingsprogram för systemledning.

Gemensamma utvecklingsområden presenteras:

- Proaktivt, hälsofrämjande och förebyggande arbete
- Personcentrerat förhållningssätt
- Överbrygga gränser och mellanrum och samordna resurser

- Digitala lösningar och välfärdsteknik

Mycket arbete är på gång i Värmland med hänvisning till ämnet. Några exempel är digital utveckling av vårdcentral i Värmland, utbildningar i SIP (samordnad individuell plan), digital hjärtsviktsmottagning, hem-monitorering och behandling i hemmet samt barnanpassad vård. Vidare presenteras mer specificerat pågående arbete i olika delar av länet. *För mer information hänvisas till presentation "God och nära vård"*.

Inspel från deltagarna avseende god och nära vård

- Betydelsen av SIP och lyckan att kontakterna samordnas. Viktigt att uppföljningsmöten bokas in efter SIP och att medverkande är pålästa
- Önskar att göra studiebesök på Centrum för tidiga insatser (CTI) för mer information om deras arbete

Psykiatrisk vård och behandling i Värmland (fokus psykiatrisk öppenvård)

Annika Noleryd, strateg psykiatrisk öppenvård, Region Värmland

Presentation om psykiatrisk vård och behandling i Värmland. Till en början visas organisationsstrukturen med hänvisning till den psykiatriska öppenvården. Modellen visar vilka enheter och mottagningar som finns inom den psykiatriska öppenvården i länet.

Bakgrunden till den psykiatriska öppenvården, är att erbjuda målgruppen, det vill säga personer över 18 år med svår psykisk ohälsa i Värmland en patientsäker god och jämlik vård. I syfte att främja ett långt liv med god livskvalitet. Psykiatriska öppenvårdens uppdrag är att bedöma, utreda och behandla svårt sjuka psykiatriska tillstånd. Så långt som möjligt även ses som en del av närsjukvården och erbjuda vård samt behandling i patientens närmiljö. Arbetet ska präglas av samverkan med patient, närstående såväl andra samverkanspartners såsom hälso- och sjukvård, kommuner och arbetsförmedling m.fl.

Öppenvården utgör basen i behandlingsarbetet och finns belägen i Karlstad, Arvika, Torsby, Hagfors, Kristinehamn, Säffle och Grums. Således finns subspecialiserade mottagningar i länet såsom exempelvis Läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende (LARO) och Centrum för traumatisk stress (CTS) m.fl.

Statistik visar på att antalet unika patienter som haft kontakt med öppenvårdspsykiatri ökat mellan år 2019–2022. Mer specificerat en ökning med 2 567 fler patienter, i relation till att antal tillsvidareanställda medarbetare ökat med 18 personer under den angivna perioden.

Vården ska ske efter vårdnivå och med evidensbaserade metoder. Evidensbaserade metoder innebär en medveten och systematisk användning av flera kunskapskällor för beslut om insatser hos patienten. Med andra ord, den professionella väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om insatser.

Öppenvårdspsykiatri är beroende av samverkan och samarbete. Idag pågår ett samarbete med bland annat primärvården, barn- och ungdomspsykiatri, psykiatrisk slutenvård,

habilitering, kommunal vård och omsorg (exempelvis LSS, personligt ombud, god man och förvaltare), samordningsförbund (för rehabilitering tillbaka till studier eller arbete) samt RACT (vilket riktar sig till bland annat patienter med samsjuklighetsproblematik).

Öppenvårdspsykiatri står inför behov av utveckling och effektiviseringar. Möjliga effektiviseringar är exempelvis att bemöta digitaliseringen, utveckla den digitala vården och digitala stödprocesser. Fler ärenden ska kunna hänvisas till 1177, för avbokning av tid eller förnyelse av recept. Ytterligare åtgärder är fler videomöten, avgift för uteblivna besök samt en effektiviserad rådgivning. Mobila team bör ses över och utvecklas, rehabiliteringsprocesser samt marknadsföring för att kunna bemanna tjänster. För ytterligare utvecklingsområden och möjliga effektiviseringar, se presentation *"Psykiatrisk vård och behandling i Värmland – Tillgänglig, god och jämlik vård"*.

Vidare belyses några av utmaningarna psykiatri står inför, såsom långa väntetider och vårdgaranti, patientsäkerhet, bristfälliga lokaler, sena återbud samt stigmatisering. För ytterligare utmaningar, se presentation *"Psykiatrisk vård och behandling i Värmland – Tillgänglig, god och jämlik vård"*.

Inspel från deltagarna avseende psykiatrisk vård och behandling i Värmland

- Behov av 1177 psykiatri, för att individer ska bli bemötta och få det stöd som krävs vid rådgivning. I kontakt med 1177 bör det finnas en naturlig ingång utifrån det individen söker för, likt 1177 psykiatri, men också för exempelvis barnfrågor eller äldrefrågor
- Hur bemöter vi patienter med existentiella frågor? Frågor såsom "varför finns jag till"? "Vem kan jag lita mig mot"? Hur kan vi skapa en livskompass?
- Viktigt att arbeta för samverkan med skola och fem konkreta åtgärder för att minska den psykiska ohälsan bland barn och unga. Viktigt med tidiga insatser och att bryta trenden att barn och unga är i behov av vård
- Allt fler patienter far runt mellan olika insatser, även i yngre åldrar. Vi behöver fundera kring jämlik, men också nära vård inom psykiatri. Vårdcentralerna bör utgöra bas i arbetet
- Utmaning med försenade insatser när det gäller missbruk. Nödvändigt med samverkan mellan individens insatser. Att vården tillsammans kartlägger patientens behov av insatser. Ett arbete som ska pågå lodrätt i stället för linjärt inom verksamheterna
- Värmland har höga suicidsiffror. Många personer med tendenser till suicid, söker inte vård själva. Vi måste hitta andra sätt för att se dessa tendenser och individer
- Arbete bör fortgå för att man ska våga visa att man mår dåligt. Idag pågår bland annat projekt med en app för psykisk ohälsa, en mängd suicidala åtgärder samt arbete kring mansnormer
- "Satsar vi på barnen får vi föräldrarna på köpet". Viktigt med åtgärder för de långa köerna till BUP för att barn och unga ska få vård, men också att erbjuda ett tidigt föräldrastöd samt stöd för lärare

- Hur kan vi gemensamt förhindra stigmatiseringen och inflödet till psykiatri? Vi behöver se över vårt ansvar i dessa frågor. Både i våra uppdrag och i den egna vardagen, men också utifrån organisationers ansvar
- Hur gör vi brukare mer aktiva i sin egen vård? Vad är kvalitet för den enskilde? Få bort tidsstyrning. Personalen bör bli införlivade i vilket viktigt arbete de gör för brukaren. Arbete pågår inom God och nära vård

Sammanfattning: Vi har utmaningar som vi med gemensamma krafter och i samverkan behöver arbeta vidare med utifrån våra olika uppdrag.

Sommarbemanning och välfärdsteknik

Daniel Schützer, Region Värmland

Informerar att Region Värmland och de flesta kommunerna i länet står inför en tuff sommar i frågan om bemanning av personal. Önskan om god kommunikation mellan region och kommuner i frågan uppmärksammas.

Vidare informeras att frågan om hantering av välfärdsteknik hanteras av direktörsberedningen och är under process.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsforumets presidium, Daniel Schützer, Region Värmland och Henrik Samuelsson, Arvika kommun

Dagens möte och dialoger summeras. Tacksamt tas feedback emot från deltagarna om forumsinnehåll och upplägg för kommande möten.

Minnesanteckningarna publiceras på Värmlandsrådets hemsida och skickas ut till parternas officiella e-postadresser för samtliga att ta del av.

Nästa möte är inbokat till torsdagen den 5 oktober, med fokus på barn och ungas psykiska hälsa. Plats för mötet är Gustaf Fröding Hotell, Karlstad.

Vid anteckningarna

Elin Åberg
Koordinator

Anteckningar justeras av

Daniel Schützer
Ordförande

Henrik Samuelsson
Vice ordförande

Deltagarlista

Organisation

Arvika Kommun
Arvika Kommun

Eda Kommun
Eda Kommun

Forshaga Kommun

Filipstads Kommun

Grums Kommun

Hagfors Kommun
Hagfors Kommun

Hammarö Kommun
Hammarö Kommun

Karlstads Kommun
Karlstads Kommun

Kils Kommun
Kils Kommun

Kristinehamns Kommun
Kristinehamns Kommun

Munkfors Kommun
Munkfors Kommun

Region Värmland
Region Värmland
Region Värmland

Sunne Kommun

Storfors Kommun

Torsby Kommun

Årjängs Kommun
Årjängs Kommun

Namn

Henrik Samuelsson
Mona Smedman

Anders Gustafsson
Odd Westby

Maria Norell

Lena Andersson Dahlberg

Gun-Britt Arvholm

Camilla Hülphers
Pernilla Boström

Margareta Ivarsson
Petra Weström

Stefan Jonsson
Lotta Björklund

Anita Karmteg
Eva Frykenberger

Anna Karlsson
Lars Nilsson

Birgitta Nilsson
Annika Zetterström

Daniel Schützer
Jens Östergren
Sara Kihlström

Sophie Janulf

Sandra Westling

Susanne Sätterlund

Elisabeth Larsson
Mogens Nielsen

I tjänsten

Region Värmland
Region Värmland
Region Värmland
Region Värmland
Region Värmland

Annika Noleryd
Kristin Törnqvist
Linnea Grankvist
Ingrid Strengsdal
Elin Åberg